Ч. 99. Львів, второк, дня 19. жовтня 1915. Рік I.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В занятих територіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Виходить що дня рано.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ півроку	12.— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Реклямації вільні від почтової оплати. Рукописі приймаєть ся лиш оплачені, а звертаєть ся тільки важнїйші і застережені. — „Українське Слово“ продають всї бюра по цїлім краю.

Адреса редакції й адміністрації: ЛЬВІВ, ул. Руська 3. Експедиції: Бляхарська 11.

Ціна оголошень:

За оголошення числимо за одношпальтову стрічку або її місце 20 сот. Надіслане 50 сот. за стрічку, а в оповістках 40 сот., в редакційній частй 60 сот. Повідомлення нро вінчання, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошення за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошення за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Зійшли зі сцени.

Іменованнє великого князя Миколи Миколаєвича „намісником Кавказу“ відсунуло його голосну особу з арени світових подій. За поїздом, що віз на південь бувшого начального вожда „славних“ російських військ, пїс вітер проклони всїх народів заселюючих велику царську імперію. Микола Миколаєвич зійшов зі сцени ненадійно, нїким не пращаний, нїким не жалуваний. В перших місяцях війни мав він не абияку славу, розголос і популярність. А вспів їх здобути зручно і дешевою цїною. Пару брутальних подій у відношенню до вищих офіцерів зробили його богом для салдатів, упорність і безоглядність на жертви свойого власного війська, поставили його перед очима старшини, як невмолимого і зелізного вожда.

Близько рік шуміла та велика слава.

Російські війська перли ся вперед, йшли до атаків дванайцятьма рядами; одинайцять рядів падало, а дванайцятий таки доходив до мети і занимав ворожі окопи. А тимчасом росли могили, у яких складано міліони салдатів. Російську армію ослаблено; потому сміливий плян союзних військ відкинув царські війська від Карпатів аж на подільські рівнини. Слава російського оружя захитала ся, з начального вожда спала авреоля.

Після хвилевого оголомшення, прийшли Москалї до себе, перечислили втрати і — вожд начальний відійшов в тїнь...

Нинї коли світова буря достигає вершин, в слїд за російським начальним вождом сходить зі сцени другий злощасний герой кервавої европейської драми. — Делькасе. — Провалений французький мінїстер заграничних справ був найгорячіщим приклонником французької експанзії та апостолом французько - російського збратання.

Уступленнє Делькасе є вислїдом основної ріжницї яка витворила ся між ним а прочими мінїстрами на тлї найновійших балканських відносин.

Розходило ся о те, чи Франція має взяти чинну участь у висиланню війська до Солуня, чи радше з огляду на своє не надто світле положеннє відтягнути ся від авантурницького підприняття про котрого долю „на двоє ворожили“.

Бо після виступлення Болгарії почвірне порозуміннє опинило ся в такому положенню, що йому приходилось, або бути нїмим свідком повного розбиття Сербії. або підпомогти свою обезсилену авантурницьку союзницю.

Надії на Грецію не здійснились, Італія виявила в тій справі богато еґоїзму.

Словом диплЬоматія почвірного порозуміння на Балканї потерпіла болїсну невдачу—і посередною жертвою її впав Делькасе. І хоть його проваленнє не дає підстави надіяти ся на які основні зміни у відносинах Франції як і почвірного порозуміння — та все таки може воно бути товчком до отверезїння і так розчарованої що до Москалїв французької опінії — що колись може за собою потягнути цїлковиту лїквідацію французько-російських сентіментів...

На всякий случай два головні актори зійшли зі сцени, тепер черга на третього im Bunde...

Урядові воєнні звідомлення.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАРТИРИ.

На російськім фронтї.

Над потоком Кормин сильні неприятельскі наступи відкинені.

На сербськім фронтї.

Австро-Угорські та нїмецькі батальони взяли вчера приступом від півночі і заходу сербські становища на Авала.

Йдучі вперед ц. і к. війська по обох боках дороги Білгород—Гродзка здобули височини Великого Каміня і Пасулїсте.

На південний захід від Семендрії і на північний схід від Позареваца Нїмці знова відкинули успішно Сербів.

Болгари перейшли Тімок під Зайчаром та взяли приступом височину Гльоґовіца, на схід від Князевацу, причім полонили 200 жовнїрів та здобули 8 гармат. Війська серед атаку посувають ся всюди вперед.

На італїйськім фронтї.

Після сильного артілерійського приготовання предприняли Італїйці вчера рано на північно-західний відтинок височини Добердо при помочи піхоти ряд наступів, що всї без виїмку зломались перед нашими перешкодами. Неприятель поніс тяжкі втрати та подав ся назад на свої первісні становища. Позпочатий пополуднї новий наступ зломав ся вже в огнї нашої артілерії. Вечером і в ночи неприятельська піхота старалась ще дальше атакувати, однак як і перше — без успіху. Наступаючі війська числили три до чотири полки піхоти.

Дальше на північ від ґорицького і тольменського мостового причілка наші становища цїлий день острілював неприятель артілерійським огнем. Деякі части мостового причілка під Tolmain острілював неприятель при помочи ґазових бомб.

В Каринтії і Тиролі місцями сильний артілерійський огонь, — впрочім нїчо нового.

Заступник шефа Генерального Штабу
пільний маршалок-поручник Ф Гефер.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАРТИРИ.

На сербськім фронтї.

По обох сторонах зелїзницї Білгород-Полянка здобуто Петровград, домінуючу гору Авала, Великий Камінь та узгіря на південь від Ріпоток (над Дунаєм). Терен горбів на південь від Білгороду є вже проте в наших руках.

Армія ґенерала Ґальвіца відкинула неприятеля з Подумвлє поза Ралє на південний захід від Семендрії та з горбів під Сапіною і Макеї.

Армія болгарського ґенерала Боядєва здобула прохід через долїшний Тімок і заняла високу на 1198 метрів гору Гльоґовицї на схід від Княжеваца. Притім здобуто 8 армат та полонено 200 Сербів. Також і в напрямі Піроту йдуть болгарські війська вперід.

Ґрупа військ ґенерала Макензена здобула доси 68 армат.

На східнім фронтї.

Ґрупа військ ґенерала Гінденбурґа:

На схід від Мітави відкинули наші війська неприятеля з його становиск. На північ і північний схід від Гроссекав відкинули ми Москалїв аж за Міссу. В наші руки попалось 5 офіцерів і 1000 жовнїрів як полонених. Перед Двинськом сильні неприятельські наступи відкинені. Москалї втратили при тім 4 офіцерів та 440 жовнїрів як полонених. Також і на південь від Сморгонь російські наступи всюди відкинені.

Ґрупа військ князя Леопольда баварського;

Нїчо нового.

Ґрупа військ ґен. Лїнсінґена:-

Москалї відкинені поза Стир також під Мульчицями. Їх проби наступу під Кермином розбили ся.

На західнім фронтї.

Неприятельські наступи при помочи ручних ґранатів на Hartmannsweiterkopf остали ся без успіху. Західне збоче Hartmannsweiterkopf-у після пляну ми нинї пополуднї покинули без перешкод зі сторони неприятеля. Під St. Spoupelt на північний захід від Souain поручник Boelke в воздушній борбі застрілив знова французький літак, — отже в короткому часї вже пятий.

Чого наші неприятелї сподївть ся по своїх послїдних предприняттях та яких сил до сього вжили, оказуєть ся, — поминувши оголошений вже розказ Жофра з 14. вересня с. р., — з слїдуючого приказу, котрий ми 13. с. м. найшли

у одного з вбитих французьких офіцерів штабу:

„Велика головна кватира західньої армії. Ґенеральний штаб ч. 12.875., 21. вересня 1915 Тайна інструкція для північної і середньої ґрупи військ:

„Всім полкам перед наступом належить представити величезну силу удару, який мають виконати французькі і анґлійські армії менше більше в той спосіб: До операцій призначено; 35 дивізій під ґенералом Castelnau, 18 дивізій під ґенералом Foch, 13 анґлійських дивізій і 15 дивізій кавалерії (в тім 5 анґлійських). Крім того стоять готові до інтервенції: 12 дивізій піхоти і бельґійська армія.

Супроти сього бере участь в теперішній борбі $^3/_4$ французької армії; вона є спомагана 2000 тяжкими і 3000 пільними арматами, котрих амуніція о много перевисшає засоби, котрі ми мали з початку війни. Маємо проте всі услівя до повної побіди, тим більше, коли згадаю, що підчас послідних наших наступів під Arras брало участь тільки 15 дивізій і 300 тяжких армат. Підписано: Joffre“.

Европейська війна.

Румунія перед рішеннєм.

Росія зібрала великі сили на бесарабській границі та розпочала сильні наступи на австрійські становиска, що покінчились цілковитою невдачею для Москалів. Сей факт концентрації великих скількостей війська над Прутом та Дністром і слова італійського президента мінїстрів, що заповів виступленнє Росії на Балканї, кажуть догадуватись, що приближуєть ся історична хвиля, в котрій Румунія мусить відкрити своє лице, та остаточно вияснити своє становиско в світовій війнї.

Австро-німецькі війська війшли в Сербію довгим фронтом: перейшли вони через Дунай, Саву та Дріну. В кілька днів опісля виступила проти Сербії Болгарія, та рівнож війшла на сербську територію. Сербія ставить розпучливий опір, союзні війська мусять здобувати кожду пядь сербської землї. Та довго о власних силах Сербія не устоїть ся. Предвиджуючи се, просить у Франції, Анґлії, Італії та Росії о поміч. Франція вправдї вислала до Солуня експедиційний корпус, що висів на сушу. Він є призначений на поміч Сербії. Та в Греції, на котру почвірне порозумінне покладало цілу свою надію прийшло до зміни політики; новий кабінет заявив ся за оружною невтральністю, та буде її придержуватись. Супроти сього експедиційний корпус в Солунї з Гамільтоном на чолї сидить на місци, та з резиґнацією приглядаєсь на траґедію Сербії. Делькассе противний висилцї помічничого корпуса уступив; був він тої гадки, що операції в Дарданелях є безуспішні, та що так само належить ся здержати з уділеньм помочи для Сербії. Італія грозить своїм експедиційним корпусом, та якось не видко в Солунї італійської армії, дарма, що італійські дневники чванять ся, що вже 70.000 війська є заладованих на кораблях.

Сербії отже помочи може тепер тільки Росія. Слїдує се не тільки з дотеперішньої полїтики Росії супроти сербського народа, але також з факту виступлення Болгарії, котру Росія за її невірність конче хоче покарати.

Щоб дати поміч Сербії, Росія має дві дороги: або висадити свої війська на болгарськім побережу, — що є дуже проблематичне та непевне, так що російську акцію з сеї сторони можна вважати що найвище як помічну, — або перехід через Румунію за дозволом румунського правительства, або проти його волї, насильно.

Румунія отже своє становиско так до осередніх держав, як і до почвірного порозуміння буде мусїла супроти сього вияснити: Колиб вона пішла за приміром Греції, та дозволилаб на перехід російських військ через свою територію ограничившись тільки на голословнім протесті, то се не було б рівнодушне для осередніх держав. Вона мусить справу ясно і недвозначно рішити і то як найскорше, без отягання. Чи Румунія є під тим зглядом вязана якою умовою чи то з одною чи другою стороною — се на разї незвісне.

Що однак інтереси Румунії лежать по сторонї осередніх держав — про те не ма що й сумнїватись.

Як сказано, цїлий гнїв Росії завис нинї над Болгарією, і за се, що вона не далась зловити панславістичничи обіцянками мусить нинї після російського пляну сникнути з поверхнї землї як самостійна держава. Мала б вона бути поділена між Росією і Сербією. Ся гадка нинї є пануюча в Росії, так, що вже навіть такий неприятель, яким був доси Німець уступає нинї супроти Болгарина на підрядне місце. Побіда Росії, завойованнє Болгарії означало б, так як нинї стоять справи, знищеннє румунської независимости. Здаєть ся, що румунське правительство здає добре собі з сього справу, в яку полїтичну та економічну зависимість попала б Румунія, коли б її з полудня під бік впакувалась Велика Сербія та Росія.

Болгарсько-сербська війна.

СОФІЯ, 15. жовтня. Вчера рано розпочав ся загальний вимарш болгарської армії проти Сербії. В понеділок досьвіта впали перші стріли з сербської сторони, що розпочали третю балканську війну. Сильнїйші сербські відділи піхоти з машиновими крісами в ночи на захід від Бельоградчіка перейшли сербську границю, не стрічаючи при сьому опору із сторони болгарського війська, котре дістало розказ уникати сутичок. Серби старались під ослоною ночи та густої мраки заняти становиска на височинах Россовіт-Камац і Коріпа-Ґлява. Сербам вдалось сї становиска на болгарській области без перешкод заняти. Відтак болгарські війська розпочали наступ. Розігралась завзята борба, котра тривала аж до вечірних годин; Серби зістали остаточно відкинені, та виперті за границю. Міжтим з обох сторін наспіла поміч. Слїдуючого дня розпочались на ново завзяті бої. Того самого дня війшли сильні сербські відділи на болгарську область біля Кістенділь, Трн і Бозільоґрад. На всїх точках розпочались завзяті бої. Сербські проби, щоб заняти важні під стратеґічним зглядом місця, остали без успіху.

РОТТЕРДАМ, 10. жовтня. Урядове французьке кореспонденційне бюро „Аґенція Гаваса“ доносить під датою 15. жовтня: Вчера по полуднї о год. 3. обстрілювали Болгари сильно оден сербський амуніційний поїзд між єтаціями Рабітніца а Заєцар. Вони знищили на стації Табацовац численні зелїзничі вози. Доносять також про болгарський наступ в околиці Вранї.

БЕРЛІН, 16. жовтня. Нинїшні берлїнські часописї поміщують слїдуючу телеґраму з Софії:

Болгарський наступ побідно поступає вперід. Після відкинення сербських переднїх сторожей, та очищення граничньої болгарської полоси, розпочала болгарська піхота спомагана тяжкою артілерією наступ на сильне сербське становиско Сенї Ніколя. Сербські становиска біля Кайбодґац як-раз заняли нині Болгари. Також височину ч. 621. покинули Серби, Сподїють ся атаку на зелїзничий узол Княжевац. Також і наступ на сербські становиска над горішньою Тімокталею робить дальші поступи. Серби покинули Великий Ізвор серед пожежі. Болгари розпочинають наступ рівночасно в трех місцях. Найблищою цїлю Болгар є: Сайтшар, Ніш, Пі-

ДР. ОСИП НАЗАРУК.

Життє в обозї Українських Січових Стрільців.

(Далї).

Невдовзї зустрів ся він з величезними кольонами військового трену, що напливали на головний шлях з усїх бічних доріг тай найшов ся в серединї непереглядних рядів возів і инших веґікулів, що тягнули ся милями. Малї, мужицькі конї нашого обозу не могли дотримати кроку добірним коням військового трену і часто приходило ся ставати серед дороги, що здержувало цїлі кольони. Приходило до непорозумінь і сцисій з командантами військових тренів, котрі ось так почали довідувати ся, що істнують українські стрільцї. А коли почали ламати ся деревляні оси в наших старосьвітських возах, через що цїлі кольони військового трену мусїли на довший час ставати і ждати, тодї чужинцї мабуть на віки запамятували собі, що істнують українські стрільцї. Нераз треба було ті вози пхати з болота. А тяжкі вони були.

Одначе найтяща була думка про те, що наш півкурінь на переді голодує. Се так доскулювало стрільцям з того першого обозу, що між ними не було гумору, ізза неможливости точного сповнення свого завдання.

Серед таких обставин болотом і дощем доїхав нарештї наш перший обоз за тиждень до села Лопушанки між Туркою і Самбором. Там зголосив ся я в командї четвертого корпусу і довідав ся, що наш півкурінь стоїть в околиці гори Кобили, в таких місцях, де ніякий трен не доїде возами, тільки верхом.

Треба було зараз взяти ся до зорґанізовання гірського трену і роздобути відкись вючних звірят.

Командандант нашого обозу звернув ся в тій справі знов до корпусьної команди, але отримав відповідь, що вючних звірят нема, а реквіровати коней не вільно, бо вже передтим вийшла така заборона. Одначе був при тім якийсь дуже ввічливий надпоручник — що щиро заняв ся тою прикрою справою. Він скликав в тій справі окрему нараду з офіцирів провіянтури й інтендантуру. На нарадї порішено, щоби якийсь відділ війська, що оперує в околицях гори Кобили, перевіз на своїх вючних звірятах поживу для українських Стрільців. Командант нашого обозу зараз випукав таке військо: були се Чехи з осмої дивізії кавалерії. Команда тої дивізії заявила, що з власних засобів дасть українським Стрільцям на позиціях готову поживу.

Але публичною тайною було, що і та дивізія і инші війська, оперуючі на верхах гір з причини трудностей терену навіть для своїх людей не могли довозити надто богато поживи. Тому командант нашого обозу витрівало і правильно по три рази на день: рано, в полудне і вечір приходив до корпусної команди докучати їй своїм питаннем, чи не було би вже можливо заосмотрити Українських Січових Стрільцїв з їх власного обозу.

Ся витрівалість заінтересувала вкінцї князя Віндішґреца, котрий заявив: „Се дуже гарно, що ви так дбаєте про своїх хлопцїв“ приказав ще раз заосмотрювати українських стрільцїв готовою поживою з обозів инших відділів війська та зажадав в тій справі звіту. Прийшла відповідь, що наші стрільцї по части заосмотрювані в готову поживу инших відділів війська, по части харчують ся тим, що купують по сусїдних селах.

Мимо того післав їм наш обоз оба живі воли, котрі пігнали два стрільцї Антін Гук і ще один. Пять днів шукали вони з волами наших стрільцїв і в кінцї знайшли їх, але в хвилї як починав ся відворот. Вони зараз завернули і знов почали шукати за обозом. По дорозї зустріли ся з четарем Ернестом Коником, котрий також відбив ся від своєї сотнї. Поблукавши з тими волами і, не знаючи, що з ними робити, продав їх Коник за 700 корон, а гроші зложив у стрілецькій командї. Сей епізод з волами, котрі коштували 760 корон (значить втрата була зовсїм невелика, як на ті обставини), приніс нашому обозови свого рода пільгу, бо мовляв, коли живі воли не могли дійти до позиції наших стрільцїв, то годї того вимагати від возів. Ще раз пробував наш перший обоз бодай уприємнити стрільцям їх побут на позиціях і післав їм тютюн та папіроси, котрі повезли стрільцї Саджениця та Буднюк. (окремо). Саджениця довіз свій ладунок. Бубнюк нї, а заінтерпельований князем Віндішґрецом про пригоди своєї Одисеї, дійсно як старинний Одисей представив їх князеви.

Все те тривало місяць. Командант обозу до кінця ходив правильно по тричі на день до корпусної команди і вкінцї довідав ся там, що наш півкурінь розбитий. А що українських стрільцїв дійсно розбити дуже трудно, отож усї знали, що се значить; шукати сього півкуріня нїде инде, лише в нашім таборі у Ґорондї. І наш обоз завернув в напрямі до коша та знайшов ся невдовзї на двірцї Гаяждї, де в два ваґони заладував свій провіянт, а всї селянські вози з кіньми розпустив домів (більша часть селян вернула домів уже з добрими, желїзом кованими возами).

За весь той час мав командант нашого першого обозу всего 500 корон до розпорядимости і з того годував 12 обозних стрільцїв. 18 фірманів, 32 стрільцїв, що добили ся до трену з ріжних сторін, головно з лїній і багато переходячих стрільцїв, між ними кілька двайцяток (м. и. двайцятку Ф. Свістеля), а раз цїлу Семенюкову сотню, що властиво не мала трену кромі двох фір.

Коло 15 падолиста приїхав наш „обоз“ до коша у Ґорондї з провіянтом і що найважнїйше з досвідом.

На основі того досвіду командант нашого першого обозу радив передусїм заосмотрити ся в фіри. Вже за два тижнї вирушили наші стрільцї в новий поход — на Веречки.

(Конець буде).

рот. Часть сербських відділів, яка впала до Болгарії знищена, часть полонена,

Узброєні болгарські монітори зявились на Дунаю і затопили більше число сербських транспортових кораблів, що були заосмотрені в румунську амуніцію. Полученнє між Сербією а Румунією перерване.

Одушевленнє в Софії безграничне. В короткім часї наступить полученнє між німецькою, австро-угорською та болгарсьою армією.

ЛЮҐАНО, 16. жовтня. „Secolo“ доносить з Атен: 50.000 Болгар заатакувало сербські відділи недалеко грецької границї. Біля Етнос йдуть завзяті бої.

Бльокада болгарських побереж.

ЛЬОНДОН. (Ткб.) Командант фльот почвірного порозуміня на східнім Середземнім морі звідомляє, що розпочав 16. жовтня о 6. рано бльокаду болгарських побереж на еґейському морі.

Сутичка між анґлійським а грецьким військом.

БУДАПЕШТ, 16 жовтня. „Az Est“ доносить з Софії: „Камбана“ доносить, що передвчера прийшло до крівавої сутички між анґлійськими відділами а грецькими жандармами.

На Еґейському морі.

АТЕНИ. (Ткб.). В послїдних двох тижнях австро-угорські і німецькі підводні судна затопили 7 кораблїв.

ФРАНКФУРТ, 16 жовтня. По відомостям „Frankfurter Zeitung“ з Константинополя. затопила німецька підводна лодка недалеко острова Китерії 7. жовтня французький транспортовий корабель з 2000 залогою. Половина залоги вратована.

Італїя з помочю Сербії.

ПАРИЖ (Ткб.) Репрезентант „Excelsior-a“ говорив з одним визначним італїйським політиком, котрий заявив, що Італїя вже порішила однодушно свою інтервенцію на Балканї ще перед відїздом Саляндри на фронт. Всї перешкоди в тім зглядї усунені. Італїйський експедецїйний корпус буде певно числити 150.000 людей, де висадженнє відбудеть ся ще не звісно, в кождім разї в такім місцї, де буде рішучий вислїд.

Мобілїзація в Румунії.

БУКАРЕШТ. (Ткб.) Урядова часопись оголошує королївське письмо, що покликує під оружє на 29 с. м. річник 1916. Ті річники, котрих чинна служба кінчить ся 14. падолиста задержуєть ся дальше при війську.

Наїзд на Льондон.

ЛЬОНДОН (Ткб.) Воєнний уряд оголошує; Неприятельська фльота воздухоплавів послїдної ночи наїхала східні ґрафства та часть льондонського округа та кинула бомби. 5 наших воздухоплавів злетїло в гору, та по причинї лихої атмосфери тільки оден з них зміг зочити оден неприятельський воздухоплав. Кілька домів ушкоджених; число жертв разом з тими, що вже оголошено, виносить: 15 військових осіб вбитих, 13 ранених, 27 цивільних осіб вбитих, 64 ранених, 9 женщин вбитих, 30 ранених, 5 дїтей вбитих, 7 ранених, З сего на льондонський округ припадає забитих 32, ранених 95.

Приют для недужих Українських Січових Стрільців у Львові.

За почином Вп. команданта Збірні Укр. Січ. Стрільців у Львові, мецената д-ра Михайла Волошина, при помочи б. секундаря Загального Шпиталю Вп. д-ра Б. Овчарського, Вп. меценатової Ірини Домбчевської і Вп. ст. десятника, медика Володимира Щуровського повстала в серпни с. р. четверта конечна і гарна інституція, а се: „Приют для недужих Українських Січових Стрільців у Львові“ (Marodenpavillon für Ukrainische Legionäre) в дяківській Бурсї фундації Митрополита ґрафа А. Шептицького, вул. Петра Скарги ч. 2а.

Лікарської опіки підіймив ся тут добровільно і безплатно Вп. д-р Б. Овчарський, який фаховим трудом і матеріяльною підмогою та при помочи Вп. І. Домбчевської і Вп. В. Щуровського привів ту інституцію просто до ідеального порядку.

Брат Митрополита, Климентій ґраф Шептицький в переїздї через Львів відвідав монастир, правив в Приютї службу божу через кілька днїв рано, розмовляв зі стрільцями, до яких відносить ся дуже прихильно, оповідав, що випитував за ними в воєннім шпитали в Інсбруцї і зазначив, що подобала ся йому тут чистота і порядок, та що приют дорівнює в тім родї німецьким шпиталям.

„Peinliche Ordnung“, замітив жартом курінний атаман Вп. д-р М. Волошин, який часто відвідує приют.

Дуже прихильно відносить ся до сеї інституції наше духовенство. Відвідували її Всч. о. Омелян Король зі Саранчук, капелян дивізії Всч. о. Олександер Ковальський і ин.

Стараннєм священиків приходять збірки зі спалених сіл: селяне з Домажира, Зелева, Жорниск доставили льняного полотна на біллє і простирала, громадяне Коцурова і Скваряви соломи до сїнників і борошна.

Вп. Марія Шаллерова, жена висшого урядника, відвідує приют і приносить виноград і книжки, так само Вп. Ольга Опацківна, урядн. „Днїстра“, а Вп. докторова К. Л—ова жертвувала ще 1914 р. велику скількість біля і 2.900 К на У. С. Стрільців. З того остало майже все білє для приюта, крім того жертвувала згадана добродійка сего року 900 К. грішми і справила своїм коштом плащі для хорих, перевязки і вату. Майже все біллє в приютї, справлене її коштом.

Заходом Вп. Дра Б. Овчарського заложено в Приютї підручну аптику, решту лїків бере ся за дневною книгою в аптицї Е. Єзерського, де виповнюють її в українській мові. Всї друки, почавши від формулярів аж до листків на теплоту заведено в Приютї на українській мові.

Вп. професор Др. Василь Щурат жертвував зі своєї бібліотеки більшу скількість книжок для Приюта. Його заходом дістала та інституція також всї видання Видавничої спілки і Тов. Шевченка.

Так само директор „Просьвіти“ Вп. А. Гапяк і редактор „Дїла“ Вп. Василь Панейко постарали ся від себе о книжки для бібліотеки Приюта.

Всім наведеним Вп. Жертводавцям складає Управа від себе й іменем Стрільців щиросердечну подяку.

Відповідно до думки Вп. Дра. В. Щурата, згадана бібліотека буде удержувана в належнім порядку, а по війнї має перейти на яку бурсу.

До Приюта приходять Стрільцї в знищенім білю, Заряд виправляє їх опісля в новім, крім того зладив кількадесять сїнників для касарні в Академічнім Домі, старає ся заложити швальню біля для всїх Стрільців та взяти адміністрацію полевого шпиталю в відповідні руки.

В Приютї використало ся положеннє до верандового соняшного лїченя і ведуть ся заходи коло направи знищених лазничок на постійні купелї.

Від 20-го серпня с. р. вилїчило ся в Приютї около 200 Стрільців, денний стан недужих виносить пересїчно 30, в останнім часї прибули хорі з кадри і з боєвої лінії.

Цїнною постатею Приюта як пильний робітник і типовий добряга, оказав ся в санїтетській службі і в совіснім веденю виказів і книг, народн. учитель, стар. стрілець Вп. Роман Гриневич.

Приют для недужих Українських Січових Стрільців у Львові, при вул. Петра Скарги ч. 2 а,, як зовсім відрубна, окрема, своя інституція, з огляду на наведених Вп. Добродійок і Добродіїв, які безкорисно і щиро заняли ся нею, заслугує тим самим на більшу увагу серед нашого загалу, особливо в теперішнім часї, коли засоби вичерпують ся, а потреби стають чим раз більші.

Культуру родичів пізнає ся по сїм, як вони виховують свою дитину — культуру народа пізнає ся по тім, як у нього етично і морально стоїть жінка й як він дбає про свою молодіж.

Коли взяти під увагу, скілько наш народ і суспільність жервували дотепер, то можна надіяти ся, що й пекучі потреби Приюта для недужих У, С. Стрільців знайдуть відгомін серед широких мас нашого громадянства й увінчають ся як найкращим успіхом.

МЯ.

НОВИНКИ.

— **Від Видавництва.** Заохочені сердечним приняттєм, із яким „Українське Слово“ стрічаєть ся в щораз-то ширших кругах нашої суспільности, рішили ся ми побільшити обєм дневника, завести всякі можливі технїчні улїпшення, задержуючи притім ту саму цїну предплати.

Позатим не проголошуємо нїяких проспектів, програм нї обіцянок, бо такі річи — нинї по роцї болїсних переживань і сумних досвідів — приймаєть ся з недовірєм. „Українське Слово“ буде далї висловом повного українського життя, а також думок і почувань тих, що остали на своїй землї,

Той дух, що оживляв нас в часах десятьмісячної голгофти і в днях визвілля, дух української єдности, скріплення, самопевности в будованню на своїм тільки буде й на далї душею „Українського Слова“.

— **Особисті вісти.** До Львова приїхав на сталий побут др. Лесь Кульчицький, директор Земельного Банку Гіпотечного і Тов. „Днїстер“ у Львові та член Виділу Галицької Каси ощадности у Львові і член-делеґат Головного Збіжевого Заведення у Відні.

— **Манїфестації у Віднї.** 16. с. м. відбулась у Віднї велика манїфестація в честь Болгарії. Кількатисячна товпа в походї удалась під болгарське посольство, де на неї очікували вже болгарські студенти та резервісти, по найбільшій части вже виеквіповані до повороту в вітчину. Розляглись гарні болгарські піснї, „Шумі Маріца“, після чого вийшов на бальков болгарський посол, щиро подякував манїфестантам та зніс оклик в честь нашого Цїсаря. — Серед співів удались манїфестанти походом перед турецьке посольство, де в сердечних словах турецький посол подякував зібраним за вирази симпатії. Величавий похід розвязав ся пізно в ночі перед німецькою амбасадою.

— **Ще в справі третьої австрійської воєнної позички.** Побіч сього, що підписуючий воєнну позичку сповняє патріотичний обовязок супроти держави і своєї вітчини — приносить йому ся позичка чималі матеріяльні користи. Ограничимось тут на однім тільки примірі. Сторона підписує позичку на 100 кор., при вплатї не платить вона цїлих 100 кор., тільки 93 кор. 10 сот. Позаяк держава від удїленої її позички платить $5\frac{1}{2}\%$. проте підписуючий буде побирати річно 5 кор. 50 сот. титулом відсотків. Позичку сю держава зверне найдальше до 1. жовтня 1930 і то в повній номінальній квоті 100 кор., себ то підписуючий тепер вплачує до каси тільки 93 кор. 10 сот., а за 15 лїт окрім щорічно побираних відсотків дістане цїлих 100 кор., то є 6 кор. 90 сот. більше, чим виносить вплачений капітал.

— **Віденські професори унїверситету на війнї.** Під теперішню пору служить 300 професорів віденського унїверситету при війську. Найбільше професорів служить з медичного виділу, бо аж 200, з правничого виділу 20, а з фільософічного 80.

— **Анґлїйські втрати р Дарданелях.** Підсекретар стану заявив в парляментї, що втрати в Дарданелях до 9. жовтня виносять 96.899 жовнїрів, а іменно; 1185 офіцерів і 17.772 жовнїрів вбитих; 2632 офіцерів і 66.220 жовнїрів ранених; 383 офіцерів і 8407 жовнїрів пропало без вісти.

— **Заручини сина цїсаря Вільгельма.** Минувшого четверга відбулись заручини наймолодшого сина цїсаря Вільгельма, кн. Йоахіма з кн. Марією Августою.

Князь Йоахім є шестим з ряду, наймолодшим сином німецького цїсаря, в груднї кінчить 25 лїт; кн. Марія Августа має 18 лїт.

ОПОВІСТКИ.

○ Орґанїзація учителїв прив. українських ґімназій (Organisation der Lehrerschaft, Wien, VIII. Piaristengasse Nr. 17., Tür 5.) взиває всїх п. п. Товаришів, що служили і нових, що бажають служити в прив. укр. гімназіях, щоби безпроволочно подали Орґанїзації свої адреси, означили предмети, яких навчали згл. яких можуть навчати, — в цїли обсади приватних гімназій, а військових ще й о відпис Landsturmlegitimationsblatt-у згл. о всї дати потрібні до вireклямовання їх.

Посмертна згадка.

Олїмпія із Вояковських Левицька, вдова по пароху міста Скали над Збручем, упокоїла ся в своїм домі в Стрию дня 15. жовтня ср. проживши лїт 64.

Покійна, жінка звісного діяча і орґанїзатора в борщівськім повітї о. Александра Левицького, брала все живу участь, — як щирий помічник і товариш, у всїх його трудах і працях на народній ниві, — а всякий — найменший здобуток чи проблеск на ліпшу долю свого народу був її особистим щастєм. По смерти мужа, якої до кінця життя не могла переболїти, замешкала стало в Стрию побіч своїх дїтей а хоч тутки з причини підошлого вже віку не брала активної участи в народній роботї, все одначе до послїдної хвилї дуже живо інтересувала ся всяким живійшим рухом серед нашого народу. Московський наїзд в Стрию, що грозив знищенєм усього українського життя перебула в тяжкім горю, а моральне пригнобленнє з того часу підірвало і так слабе її здоровля. — В. І. П.!

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Лїкар

Д-р Бр. Овчарський

б. Секундар Загального Шпиталя, ординує від 10. до 11. рано і від 4. до 6. пополудни.

Адвокат і оборонець

у військових справах

Д-р ФИЛИП ЕВИН

повернув до Львова і приймає, вулиця Бляхарська ч. 8.

Оголошення.

Для Львова і провінції достарчаю пруський уголь від 50 сотн. поч. Також високопроц. томасина і суперфосфати. Умірковані цїни. Парохіяльні Уряди і Управи Шкіл осібний опуст. Купую дрова ваґонами, льоко, кожда желїзниця стация і плачу добрі цїни. — Зголошення: А Березовський, вул. Листопада ч. 1. Б.

Війна!

Ширять ся пошестні недуги: кір, дифтерія, шкарлятина, дизентерія, тиф черевний і пятнистий, віспа звичайна і вітрова, холєра азійська і домашня та ин. Як хоронити ся перед ними і як їх поборювати подає докладні вказівки

ПОРАДНИК ГІГЕНІЧНО-ЛІКАРСЬКИЙ

Недуги пошестні

зладив

Д-р ЕВГЕН ОЗАРКЕВИЧ.

Цїна брошурованого примірника 1 К. оправленого в полотно з витисками 1·60 кор., — на рекомендоване порто треба долучити 35 сот. — Замовлення слати на адресу: Канцелярія Товариства „Просвіта“ Львів, Ринок ч. 10.

Земельний

Банк Гіпотечний

Спілка акційна у Львові

Підвалє ч. 7.

Конто почтової Щадницї ч. 116.184.
Жирове конто в Австро-угор. Банку.

Складайте щадности, взагалї зайні гроші на процент, — щоби кожня корона могла служити нар дньому господарству, та вам приносити зиск, а не марнувала ся!

Акційний капітал . . . К. 1,300.000
Резерви Банку . . . „ 300.000

Приймає вкладки на біжучий рахунок від К. 10·— на 4 до $4^1/_2$ проц.

Більші льокації капіталів приймає за условленим процентом.

Виплачує купони від заставних листів.

Інкатує гіпотечні рати і задатки на сплату векслевих зобовязань.

Вимінює по кориснім курсї російські рублї і німецькі марки.

Певність льокації запоручують: акційний капітал Банку, резерви забезпечені вірительности і взагалї цїле його майно.

Рентовий податок оплачує Банк з власних фондів.

На жаданнє висилає довільну скількість посвідок зложення Почтової Щадницї.

Гр. Михайлович, студент медицини, пошукує п-ни Наталїї Бардинівної студентки фільософії з Ланів польських біля Камінки Струмілової, та просить єї о вістку під адресою: Nagyvarad Inf. Rgmt. 70., 6. Komp., або Graz Grillparzerstrasse 8. p. 1. 1—2

Руська Щадниця

в Перемишлї

вулиця Косцюшки ч. 3.

Принимає щадничі вкладки щоденно в годинах урядових і опроцентовує їх на $4^1/_2$%, починаючи вже від слїдуючого дня по дни зложення аж до послїдного дня перед днем відобрання.

ВКЛАДКИ в „Руській Щадници“ можна складати особисто в касї товариства, почтовими переказами, грошевими листами, чеками почтової Щадницї, які Дирекция Щадницї на жаданнє безплатно достарчає, і в філїях банку австроугорського на рахунок „Руської Щадницї“.

Удїляє позичок: а) гіпотечних платних піврічними амортизацийними ратами на протях лїт 10—45 після вибору позичаючого; б) на льомбард ефектів, й на ескопт векслїв. Справи позичок полагоджуєсь можливо скоро.

Всяких інформаций і друків удїляє канцелярия „Руської Щадницї“ ул. Косцюшка. Народний Дім, І. пов., щоденно безкорисно в годинах урядових від 9—1 год. кромі недїль і руських свят.

Після § 14. устава „Руської Щадницї“, затвердженого через ц. к. міністерство внутрішних справ вкладки в товаристві „Руська Щадниця“ в Перемишли надають ся до льокації пупілярних, фондацийних і т. п. капіталів, має отже „Руська Щадниця“ пупілярну обезпечу.

Краєвий Союз господарсько-торговельних Спілок

ЛЬВІВ,

вул. Зїморовича ч. 20.

Продає в своїм льокалї коси, виконані з найлучшої стирійської сталї, ковальські сталеві серпи, брусики, перстенї, молотки до клепання кіс. Байцу проти снїти. Вапно пашне „Бартеля“. Насїннє ріпи стернянки, зі своїх Складів: в Перемишлї, Стрию і Коломиї, висилає всї штучні погної і господарські знаряддя.

В справі зелїзничих посилок заходять ще трудности і тому о пораду належить відносити ся до Дирекції Краєвого Союза господарсько-торговельних Спілок у Львові.

Вже вийшла з друку і продає ся книжка:

Мобілїзаційні закони і розпорядки.

Обнимає всї постанови, що відносять ся до 1) евіденцийних коней, 2) воєнних чинитьб, 3) воєнного додатку для родин змобілїзованих. З поясненнями і взірцями подань.

Наклад Товариства „Просьвіта“.

Цїна брошурки: прим. 1 кор. 50 сот., оправ. в полотно 2 кор. Для членів Тов. „Просвіта“, що заплатили членську вкладку 4 кор. за біжучий рік цїна знижена: брош. прим. 1 кор., оправ, 1 кор. 50 сот. На почтову пересилку належить долучити 45 сот.

Замовленнє полагоджує ся тільки за попереднім надісланнєм грошей на адресу:

Канцелярія Товариства „Просвіта“
Львів, Ринок ч. 10.

Порядок поїздів.

Час приїзду і відїзду почтових поїздів у Львові важний від 1-го жовтня 1915.

Середно-европейський час:

До Львова приходять в напрямі

З Перемишля 6·00, 7·28, **6·08**, **6·45**.
„ Станиславова 5·53, **5·12**.
„ Самбора 9·38.
„ Стрия 8·05, 4·48.
„ Підгаєць 11·24.
„ Рави Руської 5·40.

Зі Львова відходять в напрямі:

До Перемишля 9·09, 8·55, **10·57**
„ Станиславова 9·40, 4·00, **7·15**.
„ Самбора 2·16,
„ Підгаєць 4·38.
„ Рави Руської 11·45.

УВАГА: Нічна пора від 6·00 вечер до 5·59 рано назначена товстими числами.

Видає і відвічає за ред.: Д-р Сидір Голубович. Друкарня А. Ґольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.